

РЕШЕНИЕ

№ 191

гр. Смолян, 30.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СМОЛЯН, ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Росица Н. Кокудева

Членове: Петранка Р. Прахова
Зоя Ст. Шопова

при участието на секретаря Зорка Т. Янчева
като разгледа докладваното от Зоя Ст. Шопова Въззивно гражданско дело № 20225400500121 по описа за 2022 година

Производството е по чл.258-273 ГПК.

С Решение № 54/29.12.2021 г. по гр.дело № 146/2021 г. Районен съд – Ч. намалява, по предявен от ЕЛ. Г. УЗ. иск с правно основание чл.30 ЗН срещу Н. АТ. Д., размера на извършеното от С.Ж.У., починал на 16.03.2021 г., завещателно разпореждане в полза на ответника Н. АТ. Д., обективизирано в саморъчно завещание, съставено на 15.10.2020 г., вписано като акт № *, том *, дело № 21/2021 г. по описа на Службата по вписванията при РС – Ч., като възстановява запазената част на ЕЛ. Г. УЗ. от наследството на С.Ж.У. в размер на 8603,57лв. С решението е отхвърлен предявеният от Д. СЛ. УЗ. иск по чл.30 ЗН срещу Н. АТ. Д. за намаляване размера на извършеното от С.Ж.У. завещателно разпореждане в полза на ответника Н.Д., обективизирано в саморъчно завещание, съставено на 15.10.2020 г., и за възстановяване на запазената част на Д. СЛ. УЗ. от наследството на С.Ж.У..

С решението също така е допуснат до делба между ЕЛ. Г. УЗ. и Н. АТ. Д. недвижим имот, находящ се в с.О., общ.Ч., представляващ застроено и

незастроено дворно място, цялото с площ от 420 кв.м., представляващо УПИ VIII, в кв. 5 по плана на село О., с уредени регулационни сметки, при граници: улица, УПИ 1 IX, УПИ VI и УПИ VII, ведно с построената в него триетажна масивна жилищна /вилна/ сграда с гараж със застроена площ от 87,00 кв.м., при квоти: за Е.У. 34 773,57/52340 ид.ч. и за Н.Д. 17 566,43/52 340 ид.ч.; и е отхвърлен предявеният от Д. СЛ. УЗ. срещу Н. АТ. Д. иск за делба на същия имот.

С Определение № 9/04.02.2022 г. Д.У. е осъдена да заплати по сметка на РС-Ч. държавна такса от 50 лв.

Срещу решението е подадена допустима въззивна жалба от Д. СЛ. УЗ., чрез пълномощника ѝ адв. А.П.. Тя обжалва решението В ЧАСТИТЕ, с които са отхвърлени: искът по чл.30 ЗН на Д.У. срещу Н.Д. за намаляване размера на извършеното от С.Ж.У. завещателно разпореждане в полза на ответника Н.Д., обективизирано в саморъчно завещание, съставено на 15.10.2020 г., и за възстановяване на запазената част на Д. СЛ. УЗ. от наследството на С.Ж.У.; както И В ЧАСТТА, в която е отхвърлен искът на Д. СЛ. УЗ. срещу Н. АТ. Д. за делба на горния имот.

Д.У. иска отмяна на решението в тези отхвърлителни части и постановяване на друго, с което тези искове се уважават.

В съдебно заседание Д.У., редовно призована, не се явява и не изпраща представител. Пълномощникът и адв.А.П. чрез писмена молба поддържа жалбата и моли за уважаването и, както и за присъждане на направените разноски. Прави възражение за прекомерност на възнаграждението на адвоката на насрещната страна.

С отговор по чл. 263, ал. 1 ГПК въззиваемият по тази жалба Н. АТ. Д., чрез пълномощника си адв. И.Ч., счита жалбата за неоснователна и моли да се остави в сила решението в обжалваните части.

В съдебно заседание Н.А., редовно призован, не се явява. От пълномощника му адв.И.Ч. е подадено писмено становище за потвърждаване на решението и присъждане на разноските.

Въззиваемата ЕЛ. Г. УЗ. не е подала отговор на въззивната жалба, не взема становище по нея, не изпраща представител на съдебното заседание, за което е редовно призована чрез пълномощника си адв.А.П.,

който представлява и жалбоподателката.

Въззивният съд намира, че решението в обжалваните части следва да се отмени и да се уважат и исквете на Д.У. за намаляване завещателното разпореждане в полза на ответника и да се допусне делба на имота и с нейното участие, като се променят съответно и квотите.

Съгласно т.4 от ТР № 3 от 19.12.2013 г. на ВКС по тълк.дело № 3/2013 г., ОСГК, приемането на наследството по опис е материална предпоставка за реализиране правото да се иска възстановяване на запазена част от наследството спрямо заветник или надарен, който не е призован към наследяване.

Т.5 от същото тълкувателно решение разпорежда, че ползващите се от завещателното разпореждане или дарението лица могат в производството по възстановяване на запазена част от наследството по [чл. 30 ЗН](#) да направят възражение за неспазването на предвидения в [чл. 61, ал. 1 ЗН](#) срок за приемане на наследството по опис.

В настоящия случай приемане по опис на наследството на С.У. е извършено от ищцата-въззиваема Е.Г. по реда и в срока по чл.61, ал.1 ЗН – удостоверение на л.15 от делото на РС. Посредством декларацията, без дата, представена на съдебното заседание от 14.12.2021 г. на л.59 от делото на РС, Д.У. декларира, във връзка с образуваното дело пред РС-Ч., че изразява изричното си желание да се ползва от приемането на наследството по опис, извършено от майка и ЕЛ. Г. УЗ..

По силата на чл.62 ЗН, приемането по опис от един от наследниците ползува останалите, но то не лишава последните от правото да приемат наследството направо или да се откажат от него. Това означава както, че наследникът, който е приел наследството по опис, отговаря само до размера на полученото наследство, така и че Д.У. е изпълнила особеното условие по чл.30, ал.2 ЗН, предвид и т.4 и т.5 от посоченото тълкувателно решение, за да иска намаляване до размера на запазената и част на завета, направен в полза на племенника Н.Д., който не е наследник по закон - да е приела наследството по опис по реда и в срока по чл.61, ал.1 ЗН

Във вр. с т.5 от тълкувателното решение, ползващите се от завещателното разпореждане или дарението лица, както е Н.Д., могат в производството като настоящото - по възстановяване на запазена част от

наследството по чл. 30 ЗН, да направят възражение за неспазването на предвидения в чл. 61, ал. 1 ЗН срок за приемане на наследството по опис. В тази връзка, след като се установява, че един от наследниците е сторил това по реда и в срока по чл.61, ал.1 ЗН, и жалбоподателката Д.У. се е позовала на това приемане, по силата на чл.62 ЗН е изпълнила изискванията на закона - ал.2 на чл.30 ЗН.

Така при преживяла съпруга и дете, както е в случая, запазените части на двете ищци са по 1/3 ид.част, общо 2/3 от оставеното от С.У. наследство от общо 26 888,60 лв. или 17 925,74 лв. Разполагаемата част на С.У. също възлиза на 1/3 ид.част или на 8 962,87 лв./чл.29 ЗН/. От сумата 17 925,74 лв. следва да се приспадне получената от двете ищци стойност от общо $\frac{1}{2}$ ид.част от автомобила или 718,60 лв., като остават 17 207,14 лв., с колкото е накърнена тяхната запазена част и с толкова следва да се намали завещателното разпореждане или само за Д.У. – също с 8603,56 лв.

Относно позоваването от ищците на разпоредбата на ч.36, ал.1 ЗН имотът, който е завещан, да остане изцяло в наследството, а заветникът да получи стойността на располагаемата част, въззивният съд споделя изцяло изложените от РС-Ч. мотиви, които следва да се имат предвид на осн.чл272 ГПК, поради което имотът не следва да остане изцяло в наследството.

След като предявеният от Д.У. конститутивен иск по чл.30, ал.1 ЗН се явява основателен, тя също следва да участва в делбата на двора със сградите в село О.. Така двете ищци и ответникът са съсобственици на имота при следните квоти: 34 773,57/52349 ид.части за Е.У., 8603,56/52340 ид.части за Д.У. и 8962,87/52340 ид.части за Н.Д., според които следва да се допусне делбата на имота.

По изложените съображения Смолянският окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 54/29.12.2021 г. по гр.дело № 146/2021 г. на Районен съд – Ч. в частите, с които са отхвърлени: искът по чл.30 ЗН на Д.У. срещу Н.Д. за намаляване размера на извършеното от С.Ж.У. завещателно разпореждане в полза на ответника Н.Д., обективизирано в саморъчно завещание, съставено на 15.10.2020 г., и за възстановяване на запазената част на Д. СЛ. УЗ. от наследството на С.Ж.У.; в частта, в която е отхвърлен искът на Д. СЛ. УЗ. срещу Н. АТ. Д. за делба на недвижим имот, находящ се в с.О., общ.Ч., представляващ застроено и незастроено дворно място, цялото с площ от 420 кв.м., представляващо УПИ VIII, в кв. 5 по плана на село О., с уредени регулационни сметки, при граници: улица, УПИ 1 IX, УПИ VI и УПИ VII, ведно с построената в него триетажна масивна жилищна /вилна/ сграда с гараж със застроена площ от 87,00 кв.м.; както и в частта, в която делбата на същия имот е допусната само между Е.У. и Н.Д. при квоти от 34 773,57/52 340 ид.части за Е.У. и 17566,43/52340 ид.части за Н.У., и вместо това постановява:

НАМАЛЯВА по предявен от Д.С. У., ЕГН *****, с адрес гр. П., бул. „Н.В.“ № 47, ет. 8, ап. 21, иск с правно основание чл.30 ЗН срещу Н. АТ. Д., ЕГН *****, с адрес: гр. П., ул. Б. № 8, ет. 5, ап.12, размера на извършеното от С.Ж.У., ЕГН *****, починал на 16.03.2021 г., завещателно разпореждане в полза на ответника Н. АТ. Д., обективизирано в саморъчно завещание, съставено на 15.10.2020 г., вписано като Акт № *, том *, дело № 21/2021 г. по описа на Службата по вписванията при РС – Ч., като ВЪЗСТАНОВЯВА запазената част на Д. СЛ. УЗ. от наследството на С.Ж.У. в размер на 8603,56 лв.

ДОПУСКА ДО ДЕЛБА между Е.Г. У., ЕГН *****, адрес гр. П., бул. „Н.В.“ № 47, ет. 8, ап. 21, Д. СЛ. УЗ., ЕГН *****, с адрес гр. П., бул. „Н.В.“ № 47, ет. 8, ап. 21, и Н. АТ. Д., ЕГН *****, с адрес: гр. П., ул. Б. № 8, ет. 5, ап.12, следния недвижим имот, находящ се в с.О., общ.Ч.: Застроено и незастроено дворно място цялото с площ от 420 кв.м., представляващо УПИ VIII, в кв. 5 по плана на село О., с уредени регулационни сметки, при граници: улица, УПИ IX, УПИ VI и УПИ VII, ведно с построената в него триетажна масивна жилищна /вилна/ сграда с гараж със застроена площ от 87 кв.м., при следните КВОТИ: 34 773,57/52349 ид.части за Е.У., 8603,56/52340 ид.части за Д.У. и 8962,87/52340 ид.части за Н.Д..

Решението в останалите части, с които е намалено по предявен от ЕЛ. Г. УЗ. иск по чл.30 ЗН срещу Н. АТ. Д., размерът на извършеното от С.Ж.У., ЕГН *****, починал на 16.03.2021 г., завещателно разпореждане в полза на ответника Н. АТ. Д., обективирано в саморъчно завещание, съставено на 15.10.2020 г., вписано като Акт № *, том *, дело № 21/2021 г. по описа на Службата по вписванията при РС – Ч., като е възстановена запазената част на ЕЛ. Г. УЗ., от наследството на С.Ж.У. в размер на 8603,57 лв., не е обжалвано и е влязло в сила.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____